

Beleidsplan

Algemene Kerkenraad
Protestantse Gemeente Barendrecht
Periode 2021-2025

Inhoud

o.o	Voorwoord	3
1.0	Inleiding.....	4
1.1	De kerk: oefenplaats van geloof.	4
1.2	De huidige levensbeschouwelijke situatie in Nederland.....	5
2.0	Profiel en missie.....	7
2.1	Profiel.....	7
2.3	Activiteiten en werkvelden.....	7
2.4	Stand van zaken.....	8
3.0	Bestuur en organisatie	9
3.1	Samenwerking in geval van meerwaarde	9
3.2	Algemene Kerkenraad (AK).....	9
3.3	Wijkkerkenraden	9
3.4	Taken Algemene Kerkenraad	10
3.5	Organisatieschema	10
3.6	Bezetting Algemene Kerkenraad	11
3.7	Eredienst	11
3.8	Pastoraat	11
3.9	Gemeenteopbouw.....	11
3.10	Missionair werk	13
3.11	College van Diakenen (CvD).....	13
3.12	Ministerie van predikanten en kerkelijk werkers.....	13
3.13	Behoedzaam omgaan met elkaar/preventiebeleid	14
3.14	Formatieplaatsen	14
3.15	Beleidsvoornemens:.....	15
4.0	Externe contacten en samenwerkingsverbanden.....	16
4.1	PKN - Landelijke kerk	16
4.2	Burgerlijke gemeente.....	17
4.3	Convent van pastores	17
4.4	RK Parochie St Augustinus	17
4.5	Stichting Hart voor Barendrecht.....	17
4.6	Scholen.....	17

5.0	Beheer en financiën	18
5.1	Gebouwen: kerkgebouwen, zaalruimten en pastorieën	18
5.2	Financiën en inkomsten	19
6.0	Communicatie en public relations.....	23
6.1	Communicatie.....	23
6.2	Publiciteit.....	23
6.3	Beleidsvoornemens.....	23
	Bijlagen	24
	Evaluatieve punten n.a.v. jaarlijks gesprek beleidsplan	25
	Monitor t.b.v. een financieel gezond meerjarenperspectief.	27
	Voorlopige conclusies monitoring (najaar 22).....	32
	Data-vergelijkingen	33

o.o Voorwoord

Dit is het beleidsplan voor de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente te Barendrecht (PGB). De PGB is in 2013 ontstaan uit een fusie tussen de Hervormde Gemeente Barendrecht en de Gereformeerde Kerk te Barendrecht. Aan die fusie is een lange periode van verkenning en oriëntatie voorafgegaan. De fusie kreeg in eerste instantie alleen bestuurlijk gestalte op het overkoepelende niveau van de Algemene Kerkenraad.

De huidige situatie kenmerkt zich door organisatorische en inhoudelijke ontwikkelingen op het niveau van de wijkgemeentes en de aandacht voor de financiële situatie nu en in de toekomst. Het handhaven van gebouwen en de (professionele) inzet van mensen staat onder druk.

Bovendien verschijnt dit beleidsplan in een onzekere tijd. Het corona-virus heeft een enorme invloed op de samenleving en ook de kerk ontkomt er niet aan, zich niet alleen te verhouden tot de huidige situatie van digitale kerkgang, maar ook zich te bezinnen op wat de gevolgen van de pandemie zullen zijn voor de toekomst.

Op de website *Léven in de kerk* worden enkele begrippen aangestipt, die van belang zijn voor de toekomst van de kerk. De kern van kerk zijn en daarmee ook de meest relevante bijdrage aan de samenleving, is een tegenwicht bieden aan een gefragmentariseerde maatschappij, waarin vervreemding en gebrek aan bezieling de boventoon voeren. Als kernwoorden voor de toekomst van kerk-zijn worden genoemd: ontmoeting, spiritualiteit, zielzorg en presentie.¹

In lijn met deze overwegingen is ook in kerkelijk Barendrecht de trend te bespeuren, dat dat er meer en meer activiteiten worden ontplooid op het raakvlak kerk-maatschappij. Voorbeelden hiervan zijn een eetgroep, snuffelmarkt, open huis-achtige vormen om de kerk ook te openen voor niet-gemeenteleden of kerkgangers. Dit is een ontwikkeling, die instemming en stimulering verdient.

In de PGB kent de Hervormde Wijkgemeente van bijzondere aard Immanuelkerk een bijzondere positie. Het beleidsplan betreft dus gedeeltelijk deze wijkgemeente.

Alleen daar waar er sprake is van gezamenlijk beleid, zoals ten dele het geval is bij de (niet uitvoerende) diaconale taak, wordt in dit beleidsplan hieraan aandacht besteed.

Dit beleidsplan is mede gebaseerd op en heeft relaties met de diverse beleidsplannen op wijkniveau.

Voorzitter

Scriba

G. Barendrecht

L.J. Stroo

Barendrecht, 4 februari 2021.

¹ <https://www.levenindekerk.nl/>

1.0 Inleiding

'De kerk is er met het oog op de komst van het koninkrijk van God in de wereld. Wat dat koninkrijk is, is aan het licht gekomen in Jezus Christus en komt telkens opnieuw aan het licht waar Gods Geest mensen inspireert. De kerk is daar dienstbaar aan en in die dienstbaarheid is de kerk één. In het besef dat Gods liefde ieder mens aangaat richt de kerk zich op heel de wereld.'

Het samen omgaan met de veranderingen in kerk en samenleving is in onze tijd een voorname opdracht. Automatismen, die nog niet zo lang geleden vanzelfsprekend waren, zijn volstrekt verdwenen.

1.1 De kerk: oefenplaats van geloof.

Het begrip kerk is meerduidelig en kan op verschillende manieren worden gebruikt. Er kan het gebouw mee worden bedoeld, de kerkdienst, de geloofsgemeenschap en de kerk als organisatie en instituut. Het begrip kerk komt al voor in de bijbel. 'Ekklesia' betekent letterlijk 'wat is opgeroepen' en is in het Grieks een betrekkelijk neutraal woord voor 'bijeenkomst' of 'volksvergadering'. Het wordt in de Griekse vertaling van het O.T. herhaaldelijk gebruikt als vertaling van het Hebreeuwse woord *kahal* (letterlijk: de 'verzamelden'), waarmee de vergaderde gemeente van Israël wordt aangeduid. In het N.T. wordt 'de kerk' de messiaanse gemeente in het voetspoor van Jezus, lokaal of in het algemeen en nader omschreven als de 'kerk van God'(Hand. 20,28).

In de optiek van Henri Frölich(1974) in *Liberaal christendom*² is de kerk de plek waar mensen elkaar willen ontmoeten om samen iets van God te kunnen ervaren. Zij is daarmee een gemeenschap, die weinig vaste grond onder de voeten heeft. Ze ontstaat als mensen samenkomen om te vieren, te leren en te dienen. Dat doen ze in kerkdiensten en leerhuizen, in pastorale en diaconale activiteiten. In dit perspectief is er al sprake van kerk als er twee of drie mensen in naam van Christus bijeen zijn. De grenzen van deze gemeenschap zijn vloeïend.

Geloven doe je niet alleen in een gebouw, maar net zo goed doordeweeks in de wereld van alledag. Wat de kerk uniek maakt, is de liturgie met haar lofzang en gebed. Zo is de kerk een concentratiepunt en oefenplaats van geloof. Een plek waar mensen hun verbondenheid met God en elkaar vieren en waar het onzegbare present wordt gesteld in woorden, rituelen en symbolen. Een plek waar je met anderen zoekt naar de humaniteit die God voor ogen staat in deze wereld, voor anderen en voor jezelf.

Waarachtige humaniteit wordt gerealiseerd in erkenning van de ander, in wie we het evenbeeld van de Eeuwige kunnen ontdekken en een mens als wijzelf. Een gelovig perspectief is daarom niet uit op een gemeenschap van gelijkgezinden, maar staat voor een levenshouding, die zich openstelt voor wie echt anders is.

² *Liberaal christendom*: ervaren, doen, denken onder redactie van Rick Benjamins, Jan Offringa, Wouter Slob, Vught 2016, p. 148-155.

Waar dit over en weer gebeurt in een sfeer van aandacht en tolerantie, groeit de onderlinge erkenning en verbondenheid. Wil de kerk haar bestaansrecht niet verliezen, dan moet ze zich bezighouden met de vraag hoe zo'n gemeenschap vorm kan krijgen.

Ware humaniteit is daarbij het ideaal met de samenleving als werkvloer. De kerk kan dan een trainingsschool zijn om deze humaniteit in praktijk te brengen. Hierin staat zij niet tegenover de samenleving, maar maakt daarvan juist volop deel uit. Oefenplaats van geloof betekent niet dat activisme de boventoon voert, want het kan ook heel goed om oefening in ontvankelijkheid en passiviteit gaan. De traditie reikt bovendien woorden, liederen en vormen aan, die op weg helpen. Het draagt ertoe bij, dat mensen, samen met anderen ontdekken en beleven waar het in het leven om gaat. Daarbij leren zij zich in anderen te verplaatsen en gaan ze ook zichzelf beter leren kennen. In dat alles opent zich de rijkdom van de christelijke traditie, waar het gaat om de waarde en zin van ons bestaan.

1.2 De huidige levensbeschouwelijke situatie in Nederland

Uit onderzoek³ blijkt dat er in Nederland de laatste tientallen jaren een uitwaaiing van zingevingstijlen heeft plaatsgevonden. Was Nederland in de jaren vijftig en zestig nog overzichtelijk verzuild in een katholieke, protestante en socialistische zuil, inmiddels heeft de individualisering zich ook in levensbeschouwelijk opzicht doorgezet. Toch kan men ook nu een indeling maken die het gehele landschap enigszins typeert. In het onderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen vier typen van zingevingskaders: een kerkelijke, een humanistische, een spirituele en een nihilistische zingevingstijl. De eerste groep wordt de 'gebonden religieuzen' genoemd. Dit is de groep die een christelijke levensovertuiging aanhangt en daaraan in kerkverband inhoud geeft (25%). Samen met 3 procent moslims en overige geïnstitutionaliseerde religies, vormt de groep 'gebonden religieuzen' 28% van de bevolking. Daarnaast is er een aanzienlijke groep met een (gematigd) humanistische overtuiging. Dit betreft ook ongeveer 28%. Ook is er een groep van 'ongebonden spirituelen': mensen met religieuze of spirituele overtuigingen zonder dat die gebonden zijn aan een geïnstitutionaliseerde religie. Deze groep is ongeveer 26%. Tot slot is er een groep die niet-religieus en niet-humanistisch is en vooral autonoom en hedonistisch en/of materialistisch georiënteerd is. Deze groep 'nihilisten' is ongeveer 18%. Deze indeling in vier categorieën is, hoewel inzichtelijk, tegelijk simplificerend omdat er ook binnen die categorieën geen homogeniteit is. Zelfs binnen de groep 'gebonden religieuzen' heeft individualisering plaatsgevonden. Deze individualisering is nog sterker binnen de overige groepen, vooral binnen de groep 'ongebonden spirituelen'. Gezien het enorme aanbod op de 'markt van spiritualiteit en zingeving', is er naar alle waarschijnlijkheid geen gemeenschappelijke kern die alle ongebonden spirituelen aan elkaar verbindt. Het op gezag van een autoriteit aannemen van een bepaald zingevingskader wordt een steeds zeldzamer verschijnsel. Veel mensen zijn in levensbeschouwelijk opzicht een *bricoleur*, een doe-het-zelver.

³ Gerrit Kronjee en Martijn Lampert, *Leefstijlen in zingeving*, in: W.B.H.J. van de Donk, A.P. Jonkers, G.J. Kronjee en R.J.J.M. Plum (red.) *Geloven in het Publieke domein*, WRR/Amsterdam University Press, Amsterdam 2006, p.171-209

Levensbeschouwing of zingevingkader komt tot stand door een individueel en levenslang proces van het ondergaan van invloeden van buiten (zoals levensgebeurtenissen, ervaringen en culturele ontwikkelingen) en van het actief op zoek gaan naar levensbeschouwelijke oriëntaties.

Elk mens stelt een levensbeschouwing samen uit meer of minder heterogene elementen die op een of andere manier beklijken en passen bij zijn identiteit of die identiteit beïnvloeden. De vier categorieën geven dus hoogstens een globale aanduiding van de levensbeschouwelijke oriëntatie van de bevolking.

Deze analyse uit voornoemd onderzoek heeft consequenties voor de kerk van deze tijd in onze samenleving. Ook op plaatselijk niveau in Barendrecht is het belangrijk ons te oriënteren hoe we ons verhouden tot deze ontwikkelingen. De inhoud van dit beleidsplan doet een poging daartoe.

2.0 Profiel en missie

2.1 Profiel

De PGB is een veelkleurige geloofsgemeenschap met wijkgemeenten die zich samen geroepen weten om op eigentijdse wijze gemeente van Jezus Christus te zijn. Daartoe laat zij zich inspireren door haar geloof in God en het leven van Jezus. De Bijbel bevat diepe wijsheid en geloofsvoorbeelden, die existentiële vragen en afwegingen verwoordt. Zij heeft ook de moderne samenleving iets te zeggen. Wat ons bindt en verbindt zijn het protestantisme, de eredienst, het verlangen naar samenhang tussen geloof en leven, de traditie vormgegeven via de eredienst.

2.2. Missie

De PGB wil zich ontwikkelen als eigentijdse kerkgemeenschap, die inspireert tot en ondersteuning geeft aan ieder in zijn/haar:

- relatie van mens tot God
- relatie van mens tot mens
- relatie van mens tot de schepping

In de relatie tot God, willen we bouwen aan een geloofsgemeenschap -waar het geloof van harte gedeeld, beleefd en verdiept kan worden -waar bijbelse verhalen nieuwe betekenis krijgen binnen de actualiteit van onze tijd -waar ruimte en tijd wordt gemaakt voor ontmoeting en aandacht voor elkaar -waar we ook een open oog en oor hebben voor de schepping en samenleving; met oog voor mensen in de knel, dichtbij en veraf, en daar waar nodig en mogelijk ondersteuning te bieden.

2.3 Activiteiten en werkvelden

Leden van de gemeente ontvangen verschillende gaven en talenten. We proberen die zo in te zetten dat ieder zo veel mogelijk kan bijdragen aan de opbouw van de gemeente en onze dienst in de wereld.'

Met de Bijbel en traditie als belangrijkste inspiratiebron onderscheiden wij de volgende kerkelijke activiteiten:

- *Vieren*: wekelijkse vieringen/samenkomsten die aansluiten bij de beleving en interesse van de gemeente.
- *Dienen en delen*: in liefde omzien naar medemensen binnen en buiten de kerk met praktische, (financiële) hulp en het uitdragen van het Evangelie (pastorale, diaconale en missionaire taak).
- *Leren*: activiteiten gericht op het leren in de gemeente om te kunnen groeien in geloof, ter opbouw van de gemeente en gericht op de taak die de kerk heeft in de wereld.

2.4 Stand van zaken

Met betrekking tot ontwikkelingen op het vlak van wijkgemeentes, kan worden vermeld, dat per 1 januari 2020 de van oorsprong gereformeerde wijkgemeente Zuid-Oost en de hervormde wijkgemeente Dorpskerk zijn samengegaan.

Dit samengaan vond plaats, nadat de Triomfatorkerk werd verkocht, de gemeente Zuid-Oost (deels) ging kerken in de Dorpskerk en vervolgens de samenwerking zowel op niveau van de kerkenraden als van beide gemeentes van dien aard bleek te zijn, dat de fusie breed werd gesteund en gerealiseerd.

Naast de protestantse wijkgemeente Carnisse Haven is er nu dus een tweede protestantse wijkgemeente, de protestantse wijkgemeente Dorpskerk.

Daarnaast zijn de gereformeerde wijkgemeentes Zuid-West en Noord voornemens per 2021 samen te gaan. Er zal dan sprake zijn van een tweede protestantse wijkgemeente in het Dorp. In die periode zal ook een nieuw beleidsplan op wijkniveau het licht zien.

De Hervormde wijkgemeente Immanuelkerk heeft als wijkgemeente van bijzondere aard haar eigenstandige positie. Zij heeft een eigen beleidsplan en een onafhankelijke financiële positie. Dit beleidsplan betreft deze wijkgemeente daarom slechts voor een beperkt deel.

Een gezond financieel meerjarenperspectief heeft hoge prioriteit. Er is een monitor ontwikkeld op basis waarvan een aantal indicatoren worden bijgehouden, teneinde tijdig te kunnen signaleren welke maatregelen wanneer moeten worden overwogen en voorgelegd.

De eerste gevulde monitor betreft 2018. Midden 2020 verscheen een voorlopige monitor 2019. De coronacrisis brengt overigens een ernstige verstoring teweeg van de mogelijkheden om voor de jaren 2020 en 2021 realistische data te presenteren.

3.0 Bestuur en organisatie

Een goede organisatievorm werkt mee aan de continue vernieuwing van samen kerk-zijn vanuit de bestaande traditie, die door de leden gedragen en ondersteund wordt.

3.1 Samenwerking in geval van meerwaarde

Uitgangspunt voor dit beleidsplan is dat het kerkenwerk primair op wijkniveau moet plaatsvinden. Mensen voelen zich verbonden met de wijk. Daar begint de bezieling en worden de activiteiten uitgevoerd. Alleen wat duidelijk meerwaarde heeft of absoluut noodzakelijk is wordt 'bovenwijks' gedaan en valt daarmee onder de verantwoordelijkheid van de AK. Noodzakelijk zijn daarbij met name de zorg voor externe relaties, het vastgoedbeheer, de facilitaire ondersteuning en de kerkelijke administratie.

Dat wil niet zeggen dat er bij de wijkactiviteiten, zoals vieringen en het welkomwerk, geen samenwerking of uitwisseling zou kunnen plaatsvinden. Integendeel: hierin is door middel van onderlinge contacten en uitwisseling veel meerwaarde te halen. De AK wil deze onderlinge contacten en uitwisseling stimuleren, zodat niet iedere wijk 'het wiel hoeft uit te vinden'. De samenwerking Barendrecht-breed vindt al jaren plaats binnen de diaconie en binnen het College van Kerkrentmeesters. Ook het team van pastores werkt al jaren samen en er is een (oecumenische) commissie Vorming & Toerusting, die rechtstreeks onder de AK valt. Dit is ook het geval met de commissie startzondag.

3.2 Algemene Kerkenraad (AK)

In de vergaderingen van de AK worden de kerkelijke activiteiten op hoofdlijnen besproken. De vergaderingen hebben een coördinerend en beleidsmatig karakter. De samenstelling van de AK is geregeld in de Plaatselijke Regeling op de AK en bestaat uit predikanten, ambtsdragers per wijkgemeente, diakenen, ouderling-kerkrentmeester en een jeugdouderling. De voorzitter en de secretaris, beiden ouderling, maken als boventallige leden deel uit van de AK. Er wordt naar gestreefd, dat van elke wijkkerkenraad in elk geval de voorzitter of de secretaris wordt afgevaardigd naar de AK. Daarnaast kunnen functies worden gecombineerd.

3.3 Wijkkerkenraden

Er zijn vijf wijkkerkenraden te weten wijkkerkenraden van de gereformeerde wijkgemeenten Noord en Zuid-West, die in 2021 zullen samengaan. Daarnaast die van de protestantse wijkgemeenten Dorpskerk, Carnisse Haven en de Hervormde wijkgemeente van bijzondere aard Immanuelkerk.

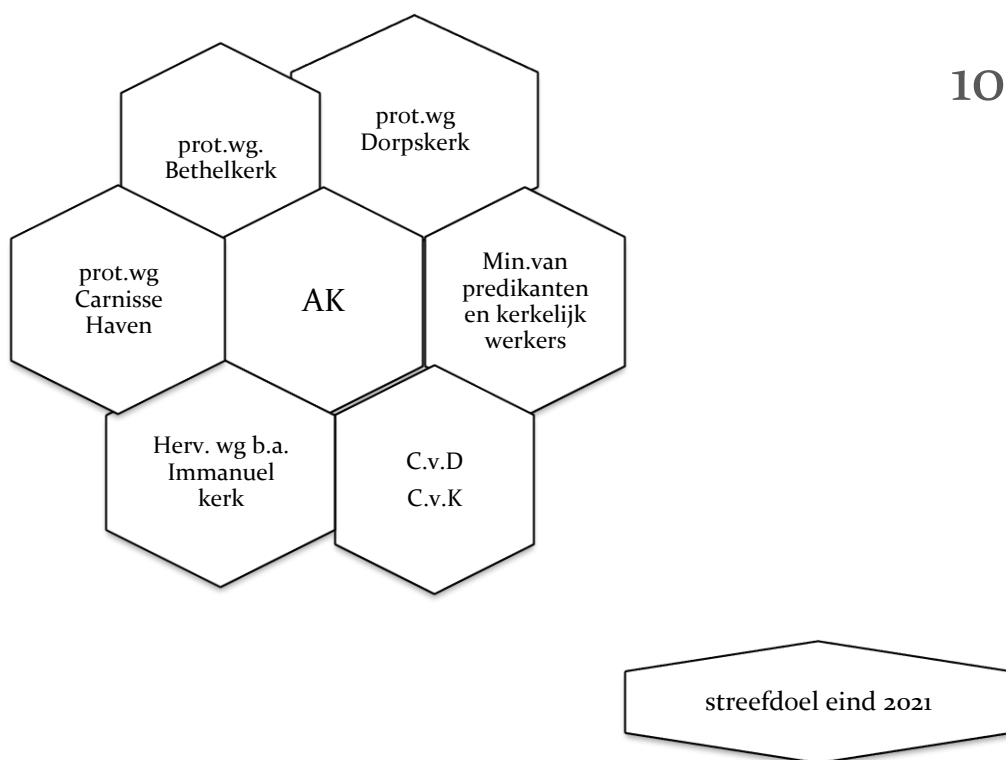
Van elke wijkkerkenraad maken, naast de wijkouderlingen en diakenen, een ouderling-voorzitter, een ouderling-secretaris, de wijkpredikant en zo mogelijk een jeugdouderling en eventuele pastoraal werkers deel uit.

3.4 Taken Algemene Kerkenraad

De Algemene Kerkenraad heeft de volgende taken:

- Dragen van eindverantwoordelijkheid voor het beleid en het zakelijk beheer van de gemeenschap als geheel.
- De vermogensrechtelijke aangelegenheden, waaronder het vaststellen van de begroting en jaarrekening van het College van Kerkrentmeesters (CvK), het College van Diakenen (CvD) en het ondersteunen op financieel terrein.
- Alles wat te maken heeft met de beroeping c.q. rechtspositie van de predikanten en de gesalarieerde medewerkers. Hieronder wordt tevens begrepen een goede begeleiding van deze medewerkers.
- Het bovenwijks plannen en in samenspel met de wijkkerkenraden invullen van personele en financiële zaken.
- Coördineren en zo nodig entameren van activiteiten Barendrecht-breed.
- Inspireren van en zorg dragen voor samenwerking en uitwisseling tussen de wijken.

3.5 Organisatieschema

Figuur 1, Overzicht van organisatie van de pg Barendrecht

3.6 Bezetting Algemene Kerkenraad

De bezetting van de AK is een afspiegeling van het hiervoor weergegeven organisatieschema. De samenstelling wordt geregeld in de plaatselijke regeling, met dien verstande dat elke wijkkerkenraad uit zijn midden twee leden voor de AK aanwijst. Daarnaast zijn er vertegenwoordigingen van de Colleges van Diakenen en Kerkrentmeesters en het ministerie van predikanten en kerkelijk werkers.

3.7 Eredienst

De eredienst is de samenkomst rondom het Woord. Naast samenkomst en dienst aan elkaar is het op de eerste plaats dienst aan God. Vieren, leren, dienen en delen nemen hier een belangrijke plaats in. We zijn elkaars deelgenoot en als zodanig met elkaar verbonden. De erediensten vinden in hoofdzaak op zondag plaats in onze kerken: Bethelkerk, Dorpskerk, Carnisse Haven en Immanuelkerk. Tijdens de zomerperiode is er in het Dorp 1 kerkgebouw geopend voor alle gemeenteleden. Dit functioneert al enkele jaren naar tevredenheid.

Naast de reguliere erediensten zijn er diensten met een bijzonder karakter. De wijkgemeenten geven ieder op hun eigen wijze invulling aan de inhoud en opbouw van de liturgie. Muzikale inbreng, anders dan die van het orgel, is mogelijk. Voorbeelden hiervan zijn: het Vocaal Ensemble, de cantorij, een kinderkoor (structureel en incidenteel). Er wordt gezongen uit het Liedboek (Zingen en bidden in huis en kerk) van 2013 en aanvullend uit andere bundels.

In Carnisse Haven en Dorpskerk bestaan resp. een wijkraad en werkgroep voor de eredienst. Daarmee is er specifieke aandacht voor liturgie en kerkmuziek en hebben gemeenteleden een duidelijke inbreng bij de vieringen.

De wijkgemeenten hebben een eigen beleidsplan waarin het profiel van de wijkgemeente is vastgelegd. Een aantal wijkgemeenten heeft deelbeleidsplannen, met nadere uitwerkingen.

3.8 Pastoraat

Overal waar gemeenteleden naar elkaar omzien en elkaar bijstaan in de naam van Christus, is pastoraat. Onder onderling pastoraat verstaan we, dat gemeenteleden naar elkaar omzien en elkaar bemoedigen in geloof en presentie. Professionele pastoraat wordt uitgevoerd door predikanten en kerkelijk werkers. Daarnaast vindt pastorale zorg plaats door ambtsdragers (ouderlingen) en wordt er wijkgericht pastoraat uitgevoerd door vrijwilligers.

3.9 Gemeenteopbouw

De hiernavolgende activiteiten vallen onder gemeenteopbouw.

De werkgroep Vorming & Toerusting (V&T) biedt jaarlijks een programma aan met een variëteit aan activiteiten. Hierbij hebben de wijkgemeenten de gelegenheid hun specifieke wensen in te brengen. Sinds 2010 participeert de RK Parochie St. Augustinus in de commissie.

Een breed aanbod van theologische, ethische en maatschappelijke vraagstukken vindt zijn neerslag in een per halfjaar samengesteld programma, waarbij een scala aan geloofs- en levensvragen kunnen worden behandeld. Dit geschiedt in diverse categorieën, zoals boekbesprekingen, films (incl. voor- of nabespreking), lezingen, kunstzinnige en muzikale thema's.

Bij toerusting zijn de activiteiten bedoeld om mensen kennis en vaardigheden mee te geven voor een taak die zij in de gemeente kunnen vervullen. Wijkgemeenten kunnen naast het gemeenschappelijk aanbod ook eigen vormings- en toerustingsactiviteiten organiseren.

De AK wordt door V&T geïnformeerd over de geplande/uitgevoerde werkzaamheden. Tevens houdt V&T een overzicht bij van gespreksgroepen in overleg met predikanten en kerkelijk werkers.

De *startzondag commissie* organiseert - samen met de RK parochie St Augustinus - een jaarlijkse startzondag in een steeds wijzigende opzet. Opzet en evaluatie komen aan de orde in de AK-vergadering.

Protestants Jeugdwerk Barendrecht is het platform voor en organisatie van alle jeugd-activiteiten van Bethelkerk, Carnisse Haven, Dorpskerk. De wijken uit Barendrecht-Centrum ervaren een afnemende betrokkenheid van zowel ouders als jeugd bij (kerkelijke) activiteiten. Daarnaast draait het jeugdwerk op een klein team vrijwilligers. Er is behoefte aan een visie op alle kerkelijke jeugdactiviteiten en hun onderlinge samenhang. De aanwas van jeugd en jongeren is beperkt. Er wordt een aantal activiteiten ontwikkeld om jonge mensen te interesseren voor de kerk. Structureel is er een aanbod van zondagsschool/kindernevendienst/jeugdkerk via de wijkgemeenten. Bovenwijks zijn er speciale diensten als een Top-2000 dienst, Taizé-diensten, jeugddiensten en themadiensten. In het recente verleden is geopperd een jeugd- en jongerenwerker aan te stellen. Dat is tot op dit moment nog niet geëffectueerd.

De *Hervormde Vrouwen Dienst (HVD)* en de *Gereformeerde Zusterdienst* zijn in het Dorp al sinds lange tijd bestaande initiatieven, die zich bezighouden met persoonlijke aandacht voor gemeenteleden. Er wordt gedacht over integratie van beide groepen via communicatie over elkaars werkwijzen en spontane groei naar een gemeenschappelijke aanpak. Deze kan mede leiden tot een verbreding van de aandacht in relatie tot het pastoraat.

De insteek van de *oecumenische werkgroep* is om de aandacht voor oecumene in Barendrecht vorm en inhoud te geven.

De *werkgroep Taizé* organiseert eenmaal per maand diensten op de zondagavond, die zijn gerelateerd aan de opzet van de gelijknamige gemeenschap in Frankrijk. Verstillingszinnen, het zingen van mantra's en inkeer zijn hier een voornaam onderdeel van de viering.

De *werkgroep Kerk & Israël Barendrecht* wil de belangstelling voor en de kennis van het Jodendom bevorderen. Vanuit de verbondenheid van de christelijke gemeente met het Joodse volk weet zij zich mede verantwoordelijk voor de verhouding kerk-Israël.

3.10 Missionair werk

Missionair werk richt zich op de verspreiding van het christelijk geloof door middel van evangelisatie en zending. De kern van activiteiten rond missionair werk ligt bij de werkgroep *Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking*. ZWO 's worden in Nederland aangestuurd door de landelijke dienst Missionair en Diaconaal werk en Oecumenische relaties. In Barendrecht wordt een eigen invulling gegeven aan het missionaire werk.

Activiteiten zijn: de schrijfacties ter bemoediging van ter dood veroordeelden, gewetens- en politieke gevangenen, paasgroeten aan gevangenen, werken met een hongerdoek (vastendoek), kaarsenverkoop in de adventstijd en de "Kerk in Actie" week (publiciteitsactie rond een thema met folders, spandoek en publicatie in lokale bladen).

3.11 College van Diakenen (CvD)

Het is de taak van de diakenen de gemeente voor te leven in haar diaconale taak in kerk en wereld. Dit doet zij door de aan haar toevertrouwde gelden te delen, te helpen waar geen helper is en te getuigen van gerechtigheid waar onrecht aanwezig is. Als hoofdtaken van de diaconie zien we het signaleren van plaatselijke noden, het doorverwijzen en helpen van gemeenteleden; het bezoeken van ouderen, zieken en mensen met problemen binnen de gemeente; het werven van fondsen ten behoeve van plaatselijke, regionale, landelijke en mondiale doelen; het meewerken aan een bewustwordingsproces ten aanzien van de noden in de wereld. Er is samenwerking met de *Stichting Present* en de *Voedselbank*. Tevens werken de diaconieën van diverse Barendrechtse kerken samen in het *Diaconaal Platform Barendrecht* en de *Stichting Diaconaal Fonds voor Bijzondere Noden Barendrecht*. Hieruit zijn ook contacten ontstaan met de burgerlijke gemeente.

De diaconale taken worden behartigd door het College van Diakenen. Zij werkt aan de hand van een opgesteld beleidsplan en een begroting. Veel werkzaamheden worden uitgevoerd door de individuele gemeenteleden, de diakenen, de zusterdienst en vrouwendienst.

3.12 Ministerie van predikanten en kerkelijk werkers.

Het belang van de samenwerking van de pastores is, dat daarin de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor en onderlinge betrokkenheid op de wijken van de PG Barendrecht tot uitdrukking komt. De pastores brengen die verbondenheid o.a. tot uitdrukking in het rondpreken en in het gezamenlijk opzetten van activiteiten op het gebied van kringwerk en activiteiten aanbod (Leerhuis).

Teamwerk is daarbij gericht op: onderlinge solidariteit en zorg voor elkaar, onderlinge inspiratie, professionele ontwikkeling en bevordering van doelmatigheid en verlichting van werkdruk. Dit Ministerie komt ca. 8x per jaar bijeen.

3.13 Behoedzaam omgaan met elkaar/preventiebeleid

Als protestantse gemeente Barendrecht willen we een plek zijn waar iedereen zich welkom mag heten. Bij behoedzaam omgaan met elkaar – met name ook waar het kinderen en jongeren betreft – geldt een preventiebeleid teneinde (seksueel) grensoverschrijdend gedrag te voorkomen of in geval van klachten daarmee om te gaan op basis van een door de landelijke kerk uitgegeven protocol. Deze wordt als bijlage toegevoegd aan dit beleidsplan. Inmiddels is er ook aandacht voor deze materie via het online platform *www.Veiligekerk.nl*.

3.14 Formatieplaatsen

Op basis van de terugloop van het aantal leden en de daarmee gepaard gaande vermindering van inkomsten, wordt de vraag naar wijkindeling en het vaststellen van de daarbij behorende formatieomvang (predikant, bijstand, kerkelijk medewerker) de komende jaren urgent.

De meerjarenraming vertoont teruglopende inkomsten, die weliswaar een aantal jaren kunnen worden opgevangen, maar de vraag is gewettigd op welk moment er – na verkoop van de Triomfatorkerk – verder moet worden gesaneerd. In 2017 is vastgelegd, dat ook de Bethelkerk op termijn zal worden afgestoten. Vrijkomende middelen kunnen worden aangewend voor een mogelijk nieuw kerkelijk centrum en de financiering van professionele krachten. Wat precies een passende formatie is, zal onderwerp van gesprek zijn en daarnaast wordt doelgroepenbeleid overwogen (jeugdwerker).

De omvang van de formatie is momenteel:

Protestantse wijkgemeente Dorpskerk: ds. C. Romkes: 1 fte, vacature 1 fte. Tevens is hier werkzaam als bijstand pastoraat ds. Moerland voor 0,5 fte.

Ds. Romkes is ook verantwoordelijk voor het pastoraat van die leden van de voormalige wijkgemeente Zuid-Oost, die kerken in de Bethelkerk.

Protestantse wijkgemeente Carnisse Haven: 1 fte: ds. De Wit.

Bijstand in het pastoraat: mw. A. M. van Oost-Reiber voor 0,5 fte.

Protestantse wijkgemeente Noord/Zuid-West: ds. Ketelaar 1 fte

Bijstandsfunctie ds. J. A. v. Rootselaar voor 0,4 fte.

Verder zijn in dienst kosteren en kerkmusici, te weten

J. Sonneveld, R. de Bruin, W. Pol, I. Voogt

Hervormde wijk b.a. Immanuelkerk: ds. Floor 1 fte. Pastoraal werk 0,2.

De gemeente heeft één parttime koster-coördinator en vier hulpkosteren (vrijwilligers).

De AK overlegt over de inzet van bovenwijkse professional(s) op specifieke gebieden (bijv. jeugdwerkadviseur).

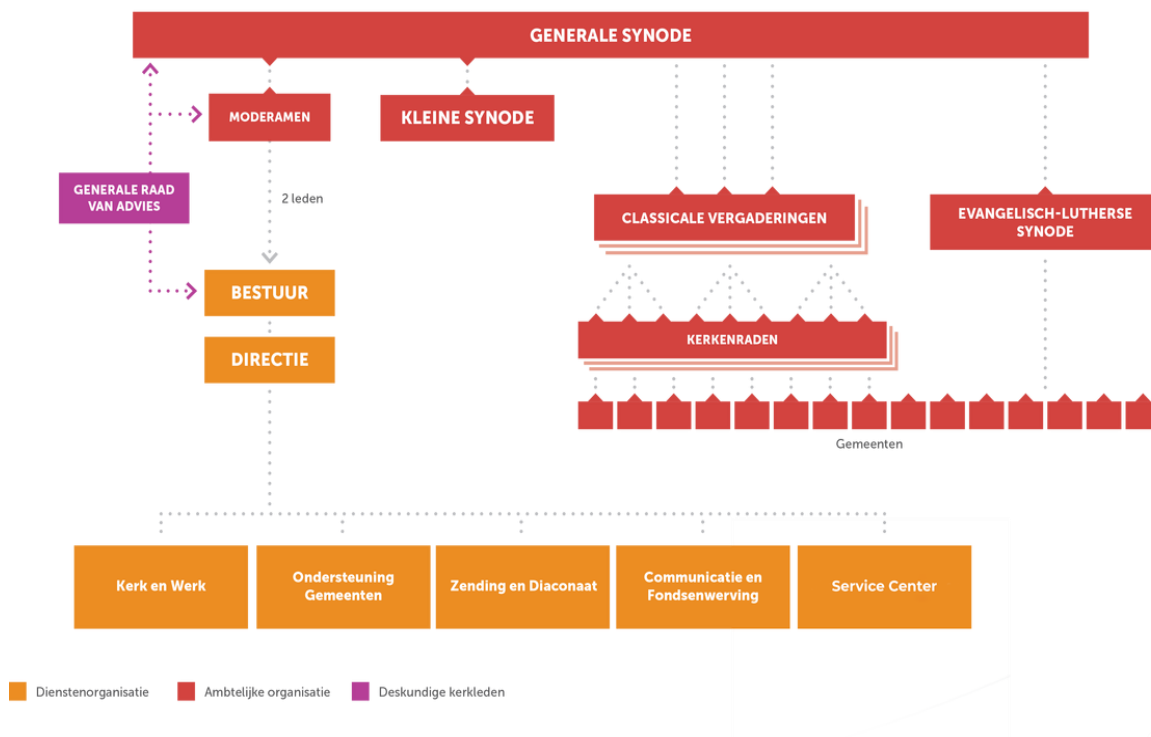
3.15 Beleidsvoornemens:

- Voorzien in de vacature Dorpskerk vanwege het vertrek van ds. Stam (augustus 2020) en het emeritaat van ds. Romkes in het voorjaar van 2021.
- Vaststellen formatieomvang in de nabije en verdere toekomst binnen de PGB.
- Realiseren van een solide financiële structuur, gebaseerd op het besluit van 23 maart 2017. Dit betekent in concreto: verdere fusering in het dorp.
Op middellange termijn wordt voorzien een samengaan van de protestantse wijkgemeente Dorpskerk en de gefuseerde wijkgemeenten die behoren bij de Bethelkerk. Afhankelijk van de gegevens uit de jaarlijkse monitoring en de financiële situatie wordt duidelijk hoe en wanneer dit besluit wordt geëffectueerd. Het is vanzelfsprekend, dat het voornemen tot en het tijdpad voor afstoting van de Bethelkerk zorgvuldigheid vereist qua communicatie en dient te worden genomen na goed overleg. Hierna zou dan sprake zijn van twee gemeentes aan beide zijden van de rijksweg. Beide gemeentes zouden voldoende draagvlak en draagkracht moeten hebben om verantwoord beleid te voeren op alle gebieden, waar dat nodig is (volgens de plaatselijke regeling, gebaseerd op de PKN-Kerkorde).
- Nieuw gevormde wijken faciliteren en stimuleren om beleidsplannen en plaatselijke regelingen voor de eigen wijkgemeente op te stellen en in overleg met de AK de taken en bevoegdheden van wijkkerkenraden vast te leggen binnen de mogelijkheden die de PKN Kerkorde biedt.
- Regie, afstemming en deskundigheidsbevordering: stimuleren van deskundigheids- en vaardigheidstrainingen bijv. via het dienstencentrum van de PKN. De AK stimuleert het gebruik van dit aanbod en maakt daartoe – indien mogelijk en nodig – financiële middelen vrij.
- Stimuleren van een heldere procedure betreffende het uit- c.q. overschrijven van gemeenteleden op hun verzoek. Integratie van beleid op wijkgemeente overstijgende zaken voor missionair werk, pastoraat en diaconaat.
- Aandacht voor de plaats van de kerk in een tijd van krimp en kramp. Aandacht voor randkerkelijken en jeugd/jongeren.
- Aandacht voor de vraag hoe mensen betrokken blijven, hoe de kerk in een modern tijdgewricht kan boeien en binden.
- Aanstelling van een jeugdwerker.
- Aandacht voor heldere functieomschrijvingen. Nadere beslissing over de relatie tussen het aantal pastorale eenheden en de inzet van pastorale ondersteuning.

4.0 Externe contacten en samenwerkingsverbanden

4.1. PKN - Landelijke kerk

Organisatiestructuur Protestantse Kerk in Nederland

De Protestantse Kerk is van onderaf georganiseerd. Lokale kerken (gemeenten) bepalen hun eigen beleid, maar wel binnen de regels van de kerkorde. De PGB valt onder de *classis Zuid-Holland Zuid*.

Landelijk bestuur

Vanuit classis worden 62 mensen afgevaardigd naar de landelijke kerkvergadering (generale synode). De generale synode bestaat uit 62 vrijwillige bestuursleden die ambtsdrager (predikant, diaken of ouderling) zijn in hun gemeente. Twee keer per jaar vergaderen zij meerdere dagen over het beleid van de Protestantse Kerk. De kleine synode bestaat uit 20 leden van de generale synode.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de landelijke kerk (moderamen) bestaat uit vijf leden. De belangrijkste functie in het moderamen is de algemeen secretaris (scriba). De scriba geeft inhoudelijk leiding aan de Protestantse Kerk in Nederland. Hij denkt vanuit theologisch perspectief na over de koers van de Protestantse Kerk. De taken van de algemeen secretaris zijn vooral inspirerend en beleidsvoorbereidend. Daarnaast representeert de scriba de Protestantse Kerk in kerkelijke en maatschappelijke verbanden. Het ambt van scriba wordt altijd vervuld door een predikant.

4.2 Burgerlijke gemeente

De predikanten hebben periodiek overleg met de burgemeester (2x per jaar) over zaken die zowel uit de contacten met gemeenteleden voortkomen als zaken die de overheid aangaan onder andere in het kader van veiligheid en rampenbestrijding, de WMO, etc.

4.3 Convent van pastores

Tevens ontmoeten pastores van de diverse kerken in Barendrecht elkaar enkele keren per jaar t.b.v. contact, ontmoeting en gesprek.

4.4 RK Parochie St Augustinus

In de oecumenische werkgroep participeert de RK parochie. Daarnaast wordt voor de organisatie van de startzondag en in de commissie Vorming en Toerusting samengewerkt met de Rooms Katholieke Parochie St. Augustinus.

4.5 Stichting Hart voor Barendrecht

De PGB participeert in deze stichting. In *Hart voor Barendrecht* werken 10 kerken samen op projectbasis. Genoemde stichting is in 2006 opgericht en heeft zowel hart voor kerken als voor Barendrecht. Daarom houdt de stichting zich bezig met projecten op missionair en sociaal/maatschappelijk gebied. Er is een wekelijkse radio-uitzending via Exact FM.

4.6 Scholen

Het aanbod van godsdienstonderwijs op basisscholen, dat mede door de kerken werd ondersteund, is opgeheven vanwege enerzijds het wegvallen van subsidies door de gemeente Barendrecht en het beslissingsrecht van de scholen over het eigen budget en anderzijds het landelijk georganiseerde aanbod ter ondersteuning van het levensbeschouwelijk onderwijs op de openbare school. Het uitnodigen van schoolklassen in kerken in het kader van het schoolvak “geestelijke stromingen” brengt kinderen in de kerk en de betekenis van de kerk dichterbij de kinderen.

5.0 Beheer en financiën

De bevoegdheid voor vermogensrechtelijke zaken ligt bij het College van Kerkrentmeesters (CvK). De uitvoering van het beleid ten aanzien van personeel en gebouwen vindt plaats op basis van begrotingen die zijn vastgesteld door de AK. De uitgaven van de gemeente worden voor bijna 90% bepaald door gebouwen (bijna 35%) en salarissen (ruim 55%). De inkomsten blijven al jaren achter bij die uitgaven.

5.1 Gebouwen: kerkgebouwen, zaalruimten en pastorieën

Pastorieën

In het kader van duurzaamheid, wooncomfort, energiekosten en het rendement van een deel van de liggende gelden stelt het CvK voor een onderzoek te doen naar de drie pastorieën op het gebied van isolatie van vloeren, muren, ramen en dak en de mogelijkheid tot plaatsen van zonnepanelen. Voor de opbrengsten van deze investeringen zal in overleg met de predikanten een eerlijke verdeelsleutel moeten worden gevonden. Zodoende zullen de predikanten naast meer wooncomfort ook kunnen profiteren van een lagere energierekening en zal de PGB een hoger rendement kunnen behalen.

Kerkgebouwen

Ook bij de kerkgebouwen en bijgebouwen zal worden onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor het plaatsen van zonnepanelen en het nemen van maatregelen op het gebied van isolatie.

Kerkgebouwen en zaalruimten.

Wat het gebruik van de kerkgebouwen en bijbehorende zaalruimten betreft stelt het CvK zich op het standpunt dat deze gebouwen en ruimten naast gebruik voor kerkelijke activiteiten nog meer gebruikt dienen te worden voor maatschappelijke en culturele activiteiten, zodat de PGB een duidelijke en meer prominente plek krijgt in de gemeente Barendrecht. Dit zal ook leiden tot hogere huuropbrengsten. Voorop staat het voornemen om meer te gaan betekenen voor sociale, culturele en maatschappelijke activiteiten. Gebleken is dat de burgerlijke gemeente Barendrecht hierin geïnteresseerd is en hier ook budget voor heeft. Ook gemeenschappelijk gebruik van de gebouwen met andere kerkelijke genootschappen of maatschappelijke organisaties kan onderzocht worden.

Enkele jaren geleden is het voornemen geformuleerd om een onderzoek te laten verrichten naar de behoefte van zaalruimte (uit het “Besluit om te komen tot een gezond financieel meerjarenperspectief” van 23 maart 2017).

Daarnaast is afgesproken om de opbrengsten van de verkoop van de Triomfatorkerk, Bethelkerk en de pastorieën te investeren in projecten en diensten met toekomstperspectief voor de PGB. Tevens wordt er dus naar gestreefd om als kerkgenootschap een prominenter profiel te verkrijgen in de gemeente Barendrecht.

Daarom stelt het CvK voor om een onderzoek te laten verrichten naar de meest geschikte plek, de mogelijke inrichting en de financiering voor een nieuw kerkelijk centrum in Barendrecht Centrum, waarbij nadrukkelijk de burgerlijke gemeente Barendrecht en andere relevante maatschappelijke organisaties betrokken zouden moeten worden.

5.2 Financiën en inkomsten

De inkomsten uit de Vaste Vrijwillige Bijdrage(VVB), de belangrijkste inkomstenbron van de PGB, lopen terug door het dalende aantal leden (voornamelijk door overlijden). Ook is er een teruggang in opbrengst uit collectes.

De actie Kerkbalans is het belangrijkste middel om de inkomsten zoveel mogelijk op peil te houden.

Allerlei andere acties kunnen bijdragen tot het in balans houden van inkomsten en uitgaven. Tegelijkertijd hebben deze acties in veel gevallen een diaconaal doel. Heel belangrijk, maar ze leveren geen bijdrage aan inkomsten die kunnen worden besteed voor de eigen kerk.

Legaten en schenkingen kunnen een belangrijke bron van inkomsten zijn, maar worden uiteraard niet begroot. Door de bestemming die door legaatgever of schenker hieraan kan worden gegeven, vormen ze niet per definitie dekking voor de lopende uitgaven voor onderhoud en salarissen. Als extra impuls voor diverse activiteiten in de sfeer van pastorale arbeid of verbetering van de gebouwen, zijn ze uiteraard zeer welkom en belangrijk.

Legaten die geormerkt zijn voor het restaureren en grootonderhoud van kerkgebouwen zullen leiden tot een vermindering van de uitgaven van de PGB op dit vlak.

Het CvK heeft inmiddels een meerjarenraming opgesteld voor de periode 2020-2028. November 2020 heeft de AK ingestemd met deze raming waarbij enkele belangrijke elementen zijn:

- Interen op het eigen vermogen in de komende 10 jaar.
- Oriëntatie op een sluitende exploitatie in 2030 waarbij bezuinigd zal moeten worden op de personele formatie.

Op basis hiervan is begin december toestemming verleend over te gaan tot de nodige voorbereidingen t.b.v. beroepen van een nieuwe predikant voor de Dorpskerk. Hieraan zijn voorwaarden verbonden t.w.

1. Voor het aangaan, wijzigen of verlengen van arbeidsovereenkomsten voor onbepaalde tijd is de voorafgaande toestemming vereist van het Classicale College voor de Behandeling van Beheerszaken.

2. Vanuit de liquide middelen van de gemeente dient er een bestemmingsreserve pastoraat gevormd te worden van € 1.700.000,--. Deze bestemmingsreserve zal vanaf de jaarrekening 2020 zichtbaar moeten zijn in de jaarrekening van de gemeente. Vanuit deze bestemmingsreserve kunnen de tekorten op de exploitatie vervolgens gefinancierd worden.

3. De jaarlijks ingediende begroting is leidend en dient tijdig, volgens de in de kerkorde genoemde termijn, ingediend te worden. Het CCBB zal beoordelen of de begroting en de jaarlijkse tekorten in lijn zijn met de meerjarenraming. Is dit niet het geval dan wordt de begroting niet goedgekeurd en zal er overleg plaatsvinden.

4. Voor investeringen en uitgaven buiten de begroting en groter dan € 25.000,- is de voorafgaande toestemming van het CCBB vereist.

Door de verkoop van de Triomfatorkerk en de bijbehorende pastorie beschikt de PGB over voldoende liquiditeiten om de komende jaren tekorten te kunnen opvangen. Dit is overigens geen gewenste situatie.

Met nadruk heeft de AK aangegeven dat de meerjarenraming geen begroting is. Er zullen de komende jaren nadere besluiten moeten worden genomen ten aanzien van bezuinigingen op het gebied van gebouwen en pastoraat.

Het ligt voor de hand om bij natuurlijk verloop zoals bij een naderend emeritaat of pensionering dergelijke besluitvorming te realiseren.

In 2017 is een dubbelbesluit genomen om zowel de Bethelkerk als de Triomfatorkerk te verkopen. Eén onderdeel van dit besluit is gestuit door het College voor de Behandeling van Geschillen wegens onvoldoende onderbouwing. Dat betreft het definitieve besluit om te zijner tijd de Bethelkerk en het bijbehorende jeugdhuis te verkopen. Er kan wel gesproken worden met gegadigden over verkoop en herontwikkeling van de locatie Bethelkerk, maar de leden van de PGB zullen daarover moeten worden gehoord.

In het dubbelbesluit is afgesproken dat een aantal ontwikkelingen jaarlijks zal worden gevolgd, zoals: het aantal leden, het kerkbezoek, de onderhoudskosten van de gebouwen en de opbrengst van de VVB. Zodoende kan worden bepaald of en op welke wijze een gezond financieel meerjarenperspectief het meest adequaat gestalte kan krijgen.

Inmiddels is vanuit de Bethelkerk een initiatief ontwikkeld om in het kader van het project 'waarderende gemeenteopbouw' te werken aan stimulering van activiteiten binnen de gemeente. Een onderdeel hiervan betreft een voorstel tot ingrepen in en rond het gebouw.

Omdat dit deels afwijkt van het genomen dubbelbesluit is afgesproken om een set van uitgangspunten te hanteren als basis voor gesprek en onderzoek met betrekking tot de nabije toekomst van de PGB.

Deze set afspraken luidt:

- a) Financieel acceptabele invulling van welk plan of variant dan ook (via verkoopgroep / CvK).
- b) Plan BK maakt deel uit van het onderzoek genoemd onder a)
- c) Het gaat om een helder overzicht van (praktische) haalbaarheid en consequenties.
- d) Principe 'mensen voor stenen' blijft prioriteit bij afwegingen.
- e) Criteria uit de monitor wegen mee in de besluitvorming.
- f) De gedachten over en planning voor een nieuw kerkelijk centrum maken deel uit van de gesprekken.
- g) Er wordt werk gemaakt van een inhoudelijke samenwerking tussen DK en BK vanuit de optiek, dat op enig moment in de toekomst de BK wordt afgestoten vanuit capaciteitsoverwegingen.

De aanpak en uitwerking van de hiervoor aangegeven afspraken set geschiedt onder verantwoordelijkheid van de AK. Instrumenten en organen, die kunnen dienen om goede afwegingen te maken, zijn het CvK, de verkoopgroep, een mogelijk onafhankelijk onderzoek inzake de toekomstperspectieven van de Bethelkerk via een subsidie van het Rijk.

Daarnaast zal een voorzittersoverleg (voorzitters van de 3 wijkkerkenraden) nastreven om op basis van regelmatig contact en ontmoeting, te komen tot constructieve ideeën op de volgende aandachtspunten:

- Aanpak separate punten van de afspraken set
- Hoe grijpen verschillende elementen in elkaar
- Kan op redelijke termijn een tijdlijn(planning) worden vastgesteld.
- Hoe en wanneer wordt er vormgegeven aan de communicatie naar de wijkgemeenten en over welke onderwerpen gaat die communicatie.

5.3 Kusters en kerkmusici

De kerk heeft kusters en kerkmusici in loondienst. De formatie hangt samen met het aantal kerkgebouwen. Per kerkgebouw is er een functieplaats van koster, liefst koster (-beheerder) in verband met de mogelijkheid tot verhuur van kerk en zaalruimten. Verdeeld over de kerkgebouwen zijn er functieplaatsen voor kerkmusici. Wanneer de contracturen van kusters of kerkmusici worden overschreden, wordt er een beroep gedaan op oproepkrachten resp. amateurorganisten, die hiervoor een onkostenvergoeding ontvangen.

5.4 Beleidsvoornemens

- Uitvoeren van een onderzoek i.v.m. het verduurzamen van de gebouwen.
- Uitvoeren van een onderzoek naar plek, inrichting en financiering van een nieuw kerkelijk centrum in samenspraak met de gemeente Barendrecht en relevante maatschappelijke organisaties.
- Intensivering van de inzet van onze gebouwen voor allerlei culturele, sociale en maatschappelijke activiteiten, voor zover dit de eigen kerkelijke activiteiten niet hindert.
- Het actief onder de aandacht (blijven) brengen van de mogelijkheid tot schenking van een legaat en stimuleren van het aangaan van een schenkingsovereenkomst voor 5 jaar.
- Belangrijk is om zoveel mogelijk aandacht te geven aan de mogelijkheden van legaten, schenkingen en overeenkomsten periodieke schenking in geld (gedurende vijf jaar) en automatische incasso's, met het accent op de fiscale voordelen.
- inzet automatische incasso's voor de jaarlijkse acties.
- Instelling voorzittersoverleg teneinde frequent overleg te organiseren als voorbereiding van gesprekken binnen wijkkerkenraden en Algemene Kerkenraad, teneinde een constructief klimaat te realiseren voor beslissingen over de toekomst van de PGB.
- Jaarlijkse monitoring van het proces om te komen tot een financieel gezond meerjarenperspectief en – indien nodig – bijstelling van het beleid.
- Overwegen om een deel van de beschikbare middelen te gaan beleggen onder bepaalde voorwaarden (vast te leggen in een beleggingsstatuut) en afhankelijk van bepaalde ontwikkelingen (investering in verduurzaming gebouwen, investering in nieuw kerkelijk centrum en omvang van de buffer);
- Concrete uitwerking van de meerjarenraming waarbij de voorlopige keuzes ter discussie komen en moeten leiden tot besluitvorming voor de periode 2020-2028.
- Overleg over contact tussen de wijkgemeente BK en DK teneinde in te spelen op een toekomstige situatie waarin de gemeenten zullen zijn samengevoegd.

6.0 Communicatie en public relations

Het woord imago heeft alles te maken met de profilering van een persoon of instelling. Ook voor de PGB is het van belang dat dit voor leden en niet-leden duidelijk is. Daarom zijn een heldere structuur, goede communicatie en afbakening van verantwoordelijkheden noodzakelijk.

6.1 Communicatie.

Voor een goede organisatie is communicatie onontbeerlijk. Bij het ontbreken ervan zullen leden zich minder betrokken voelen. Ten behoeve van de actualiteit wordt steeds meer gebruikgemaakt van moderne media: websites, twitter, facebook, blogs etc.

Tegelijkertijd blijft de persoonlijke ontmoeting en wederzijdse aandacht wezenlijk voor de kerk en haar gemeenschap. Bijzonder aandachtspunt vormt de privacy, mede naar aanleiding van recente wetgeving ter zake. De huidige corona-crisis heeft een grote impact wat dit onderwerp betreft.

In het bijzonder is communicatie van belang indien moeilijke beslissingen moeten worden genomen. Enerzijds is vertrouwen hebben in de toekomst van de kerk ter plaatse van belang, anderzijds moet er een solide (financiële) basis zijn op basis waarvan beslissingen worden genomen.

Het adequaat informeren van de wijkgemeenten en het duidelijk maken van dilemma's in een tijd waarin sprake is van krimp, vormt een belangrijk onderdeel in de communicatie met gemeenten en in het proces van draagvlak creëren voor afwegingen die tot beslissingen leiden.

6.2 Publiciteit

Momenteel wordt er naar de leden gecommuniceerd via het (recent vernieuwde) *Klankbord*, het *Jaarboekje*, de *websites* en via de *beamer* in de kerkzaal voorafgaand aan de eredienst. De Dorpskerkgemeente kent daarnaast een eigen wekelijkse *Zondagsbrief*.

6.3 Beleidsvoornemens

- Nader overleg over afstemming van bestaande websites en nauwe(re) samenwerking in de toekomst naarmate de organisatie verandert.
- Overleg over inzet van moderne media en de relatie tussen wijkniveau en aanpak Barendrecht-breed.
- De streaming van kerkdiensten is in coronatijd enorm geïntensiveerd. Het is zinvol om te overwegen of en hoe in de periode na de pandemie hierop wordt voortgeborduurd.
- Voortgaande digitalisering (bijv. wat betreft het jaarboekje) wordt nader besproken en uitgevoerd.
- Onderzoeken van mogelijkheid tot gratis verspreiding c.q. digitalisering van Klankbord.

Bijlagen

Evaluatieve punten n.a.v. jaarlijks gesprek beleidsplan

Monitor 2018

Monitor 2019

Monitor 2020

Monitor 2021

Protocol inzake (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties (PKN)

Actuele versie jaarboekje (PGB)

Beleidsplannen wijkgemeenten

Evaluatieve punten n.a.v. jaarlijks gesprek beleidsplan

Medio 2022 is besloten jaarlijks in november een agendapunt tijdens de AK te wijden aan het beleidsplan. Niet teneinde dit plan aan te passen of te wijzigen (de looptijd van het plan blijft ongewijzigd van 2021-2025), maar om ontwikkelingen bij te houden en te signaleren, zodat deze aandachtspunten bij een volgende planperiode kunnen worden meegenomen in een nieuwe versie. Het eerste gesprek is geagendeerd voor november 22 maar i.v.m. tijdgebrek verplaatst naar januari 2023.

Overzicht wijzigingen medio januari 2023.

-De koptekst per pagina is gewijzigd van Beleidsplan PKN Barendrecht naar *Beleidsplan Algemene Kerkenraad Protestantse Gemeente Barendrecht*.

Aanpassing zinsnede onder 5.3 n.a.v. discussie over kosterplaats:

-Daar waar de formulering in het beleidsplan tot meningsverschil leidt, hiervan een aantekening te maken t.b.v. een nieuwe versie van het plan in 2025. Dit betreft voor deze keer de opmerking onder 5.3 van dit plan, waar staat vermeld: “per kerkgebouw is er een functieplaats van koster, liefst koster(-beheerder) in verband met de mogelijkheid tot verhuur van kerk en zaalruimten”. Deze zinsnede werd aangehaald in de discussie over de beëindiging van de kosterplaats Bethelkerk. Aan deze zin wordt bij een nieuwe uitgave van het plan toegevoegd: “per kerkgebouw is er *in principe een functieplaats etc., mede in achtgenomen de financiële positie en aanwijzingen van het CCBB*”.

Prot. wijkgemeente Bethelkerk

De protestantse wijkgemeente Bethelkerk (zie bladzij 9,10) kreeg gestalte per 1 januari 2022.

Personele mutaties:

-Vermelding personele mutaties gedurende de looptijd van het plan. Het gaat om gegevens in hoofdstuk 3.3.14:

Protestantse wijkgemeente Dorpskerk

Ds. C. Romkes ging met emeritaat per 21 mei 2021. Hij ondersteunde vanaf dat moment zowel de pwg Dorpskerk als die van de Bethelkerk voor 60%. De vacature van wijkpredikant van de Dorpskerk is per juni 2022 ingevuld door ds. De Ronde (1 fte). Met de komst van F.de Ronde beëindigt ds. M. Moerland haar taken. Zij is nog werkzaam t.b.v. ouderenpastoraat op declaratiebasis. Ds. C. Romkes continueert zijn werkzaamheden voor 50%.

Protestantse wijkgemeente Carnisse Haven

Ds. De Wit nam als wijkpredikant afscheid in april 2022. Bijstand in het pastoraat vindt plaats door mw. A. M. van Oost-Reiber voor 0,5 fte. Per 1 jan. 2023 wordt dit tijdelijk uitgebreid met 8 uur per week voor de periode dat niet is voorzien in de vacature wijkpredikant.

Tevens neemt ds. Den Hartog in deze periode tijdelijk voor zover mogelijk de taken waar van de gemeentepredikant. Vanaf 1 juli voor 8 uur en vanaf september voor 20 uur per week. De wijkgemeente is vacant.

Protestantse wijkgemeente Bethelkerk

De wijkpredikant, ds. Ketelaar nam afscheid per juli 2022. Bijstand in het pastoraat wordt verleend door ds. J. A. v. Rootselaar voor 0,4 fte. Per 23 januari zal als tijdelijk predikant werkzaam zijn voor 20 uur ds. P. Nagel. De wijkgemeente is vacant.

Per 1 november 2022 nam Wout Pol afscheid als koster van de Bethelkerk. In lijn met eerdere afspraken wordt deze functie niet ingevuld. Evenals in Carnisse Haven worden de kosterstaken via vrijwilligers ingevuld.

Hervormde wijkgemeente van bijzondere aard Immanuelkerk

Ds. Floor van de Hervormde wijkgemeente van bijzondere aard (Immanuelkerk) overleed op 14 april 2021. De wijkgemeente is vacant.

Op oudejaarsdag 2022 overleed cantor-organist Johan Sonneveld in de leeftijd van 58 jaar.

Monitor t.b.v. een financieel gezond meerjarenperspectief.

Op 23 maart 2017 heeft de Algemene Kerkenraad (AK) besloten om stappen te zetten richting een financiële situatie waarin het vermogen stabiel blijft en de inkomsten en uitgaven verantwoord in balans zijn. Cruciaal hierin zijn besluiten over de twee grootste uitgavenposten van de PGB: gebouwen en personeel.

Om besluiten hierover te monitoren en waar nodig bij te stellen heeft de AK in 2018 een aantal criteria vastgesteld, waarvan de gegevens tot nader order jaarlijks door het College van Kerkrentmeesters (CvK) worden verzameld. Met deze gegevens kan de AK toetsen of en wanneer de genomen besluiten ongewijzigd doorgang kunnen vinden of dat bijstelling nodig is. De vastgestelde criteria zijn per 1 januari van ieder jaar:

1. Aantal leden en pastorale eenheden (voordeuren) per wijk
2. Gerealiseerde VVB per wijk per leeftijdsgroep
3. Incidentele en structurele giften en legaten per wijk
4. Bezoekersaantallen per kerkgebouw
5. Totale onderhoudskosten per gebouw (pastorieën en kerken)
6. Kosten en aantal fte's pastoraat per wijk
7. Inkomsten uit subsidies en acties per wijk (criterium toegevoegd n.a.v. AK 4 juni 2020)

Op peildatum 1-1-2019 (over kalenderjaar 2018) betekent dit concreet:

	CH	DK+ZO	N+ZW	Totaal dorp	Totaal PGB
Aantal leden	1341	1925	1114	3039	4380
Aantal pastorale eenheden	784	1273	646	1919	2703
Bezoekers gemiddeld (2 ^e halfjaar)	224	224	335	454	651
Aantal fte pastoraat	1,50	2,00	1,90	3,90	5,40
Subsidies en acties	3284	21119	0	21119	24403
Giften en legaten	45600	5300	50800	56100	101700
VVB -39	9800	5300	5500	10800	20600
VVB 40-49	22500	8700	8600	17300	39800
VVB 50-64	56200	55100	48200	103300	159500
VVB 65-79	68200	88500	63900	152400	220600
VVB 80+	29500	62800	55300	118100	147600
Totaal VVB	186200	220400	181500	401900	588100
Aantal PE die VVB bijdragen	566	901	501	1402	1968
Onderhoud kerken	24200	47400	13200	60600	84800
Verhuurinkomsten kerken	5100	62200	26100	88300	93400
Onderhoud pastorieën	5100	1300	1400	2700	7800
Huur pastorieën	7300	16100	7300	23400	30700
Energie kerken	4800	18600	12900	31500	36300
Kosten pastoraat	119000	196700	115900	312600	431600

Op peildatum 1-1-2020 (over kalenderjaar 2019) betekent dit concreet:

	CH	DK+ZO	N+ZW	Totaal dorp	Totaal PGB
Aantal leden	1289	1760	1093	2853	4142
Aantal pastorale eenheden	736	1115	635	1750	2486
Bezoekers gemiddeld	200	165	270	409	601
Aantal fte pastoraat	1,5	2,00	1,90	3,90	5,40
Subsidies en acties	3311	1793	0	17931	21242
Giften en legaten	49000	51000	700	51700	100700
VVB -39	8800	4700	5700	10400	19200
VVB 40-49	21700	6400	9200	15600	37300
VVB 50-64	55800	44500	49900	94400	150200
VVB 65-79	69000	82200	62900	145100	214100
VVB 80+	30000	55200	61800	117000	147000
Totaal VVB	185300	193000	189500	382500	567800
Aantal PE die VVB bijdragen	561	842	519	1361	1922
Onderhoud kerken	22000	102000	60000	162000	184000
Verhuurinkomsten kerken	7100	32400	14600	47000	54100
Onderhoud pastorieën	3000	9000	4000	13000	16000
Huur pastorieën	7500	7500	7500	15000	225000
Energie kerken	5300	16300	13100	29400	34700
Kosten pastoraat	113900	193100	110800	303900	417800

Op peildatum 1-1-2021 (over kalenderjaar 2020) betekent dit concreet:

	CH	DK+ZO	N+ZW	Totaal dorp	Totaal PGB
Aantal leden	1231	1672	1048	2720	3951
Aantal pastorale eenheden	720	1070	611	1681	2401
Bezoekers gemiddeld	49	53	56	54	52
Aantal fte pastoraat	1,5	2,0	1,9	3,9	
Subsidies en acties	0	1100	2500	3600	3600
Giften en legaten	45000	0	0	0	45000
VVB -39	5000	5000	5000	9000	14000
VVB 40-49	19000	6000	7000	13000	32000
VVB 50-64	55000	40000	50000	90000	145000
VVB 65-79	65000	79000	61000	140000	205000
VVB 80+	32000	59000	59000	118000	150000
Totaal VVB	176000	188000	182000	370000	546000
Aantal PE die VVB bijdragen	511	770	484	1254	1765
Onderhoud kerken	5900	103300	11800	115100	121000
Verhuurinkomsten kerken	1400	20600	8200	28800	30200
Onderhoud pastorieën	1400	3600	3000	6600	8000
Huur pastorieën	7700	7700	5500	13200	20900
Energie kerken	4300	10800	12700	23500	27800
Kosten pastoraat	129800	190200	125200	315500	445200

Op peildatum 1-1-2022 (over kalenderjaar 2021) betekent dit concreet:

	CH	DK	BK	Totaal dorp	Totaal PGB
Aantal leden	1125	1596	1032	2628	3753
Aantal pastorale eenheden	643	1029	604	1633	2276
Bezoekers gemiddeld	67	62	68	130	197
Aantal fte pastoraat	1,5	2,0	1,9	3,9	5,4
Subsidies en acties	0	4800	0	4800	4800
Giften en legaten	40000	0	0	0	40000
VVB -39	3000	5000	5000	9000	12000
VVB 40-49	20000	4000	6000	10000	40000
VVB 50-64	57000	40000	50000	90000	147000
VVB 65-79	64000	80000	63000	143000	207000
VVB 80+	34000	62000	59000	12100	155000
Totaal VVB	178000	190000	183000	37300	551000
Aantal PE die VVB bijdragen	512	812	501	1313	1825
Onderhoud kerken	41300	41500	47000	88500	129800
Verhuurinkomsten kerken	4900	60800	15900	76700	81600
Onderhoud pastorieën	1000	6000	5600	11600	12600
Huur pastorieën	7700	3200	7700	10900	18600
Energie kerken	4100	16100	13600	29700	33800
Kosten pastoraat	123300	80500	127400	207900	331200

Voorlopige conclusies monitoring (najaar 22)

Belangrijke data worden verzameld sinds 2018 en zullen ook komende jaren worden bijgehouden. Kardinale vraag is, welke rol de diverse data spelen en welke criteria dermate zwaarwegend zijn, dat hierop ingrijpende beslissingen moeten worden genomen m.b.t. fte's en gebouwen. Primair spelen elementen een rol, die de inkomsten betreffen en daarnaast ledental en kerkbezoek. Hieronder zijn vanaf 2020 feitelijke getallen weergegeven. Tevens worden prognoses weergegeven op deze criteria. Daarbij moet worden opgemerkt, dat de getallen m.b.t. het kerkbezoek in 2020 en 2021 ernstig afwijken vanwege de coronacrisis. Wat de consequenties zijn op de wat langere termijn is momenteel onzeker. Landelijk wordt een percentage van 3% aangehouden m.b.t. teruggang kerkbezoek per jaar. Hieronder worden ook een variant ingevuld, waarbij sprake is van een terugloop van 5%, een percentage, dat niet denkbeeldig is.

Opvallend is, dat m.b.t. de aantallen leden en pastorale eenheden de 'gebruikelijke' teruggang valt te bespeuren, maar de bijdrage VVB iets stijgt.

Het CvK heeft een – door de AK aangenomen – meerjarenraming ingediend bij het CCBB, die deze raming heeft geaccepteerd, maar daarbij wel een aantal voorwaarden heeft gesteld(zie pag. 19/20 van dit plan).

Data-vergelijkingen

01-01-2019 (2018)	CH	DK	N+ZW	Totaal dorp	Totaal PGB
Aantal leden	1341	1925	1114	3039	4380
Pastorale eenheden	784	1273	646	1919	2703
VVB bijdragend	566	901	501	1402	1968

Gemiddeld aantal bezoekers is vanaf 2^e halfjaar geteld en daarom niet representatief.

01-01-2020 (2019)	CH	DK	N+ZW	Totaal dorp	Totaal PGB
Aantal leden	1289 -4%	1760 -9%	1093 -2%	2853 -6%	4142 5%
Pastorale eenheden	736	1115	635	1750	2486
Gem. aantal bezoekers	200	165	270	409	601
VVB bijdragend	561 -0%	842 -6%	519 +3%	1361 -3%	1922 -2%

01-01-2021 (2020)	CH	DK	BK	Totaal dorp	Totaal PGB
Aantal leden	1231 -4%	1672 -5%	1048 -4%	2720 -5%	3951 -5%
Pastorale eenheden	720	1070	611	1681	2401
Gem. aantal bezoekers reëel	49	53	56	108	157 33
Aanname zonder corona -3%	194	160	262	422	616
Aanname zonder corona -5%	190	157	257	414	604
VVB bijdragend	511 -9%	770 -9%	484 -7%	1254 -8%	1765 -8%

Reëel

01-01-2022 (2021)	CH	DK	BK	Totaal dorp	Totaal PGB
Aantal leden p/jr.	1125 -8%	1596 -5%	1032 -1%	2628 -3%	3753 -5%
Pastorale eenheden	643 -12%	1029 -4%	604 -1%	1633 -7%	2276 -5%
Gem. aantal bezoekers reëel 2 ^e halfjaar	67	62	68	130	197
Aanname zonder corona bij -3%	188	155	254	409	597
Aanname zonder corona bij -5%	181	149	244	393	574
VVB bijdragend	512 -0%	812 -5%	501 -4%	1313 -5%	1825 -3%

Prognose

01-01-2026 (2025)	CH	DK	BK	Totaal dorp	Totaal PGB
<i>Aantal leden p/jr -3%</i>	995	1413	914	2326	3322
<i>Gem. aantal bezoekers Aanname -3%</i>	168	139	226	365	533
<i>Gem. aantal bezoekers Aanname -5%</i>	148	123	200	323	471

01-01-2031 (2030)	CH	DK	BK	Totaal dorp	Totaal PGB
<i>Aantal leden p/jr -3%</i>	855	1213	785	1996	2852
<i>Gem. aantal bezoekers Aanname -3%</i>	145	120	195	315	460
<i>Gem. aantal bezoekers Aanname -5%</i>	116	96	157	253	369